

załącznik nr 1
do Zarządzenia Dyrektora nr 4
z dnia 14.02.2024r.

STANDARDY OCHRONY DZIECI

w Przedszkolu nr 376
z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie

Akty prawne:

- *Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6;*
- *Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22b, art. 22c;*

Spis treści

Rozdział 1 Postanowienia ogólne	3
Rozdział 2 Zasady dobrych relacji między dzieckiem a personelem przedszkola	6
Rozdział 3 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci	8
Rozdział 4 Zasady i procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika	9
Rozdział 5 Zasady i procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego	10
Rozdział 6 Procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony rówieśników	12
Rozdział 7 Zasady ochrony wizerunku dziecka	13
Rozdział 8 Zasady dostępu dzieci do Internetu.....	13
Rozdział 9 Monitoring stosowania Standardów Ochrony Dzieci	13
Rozdział 10 Przepisy końcowe	14

Rozdział 1 **Postanowienia ogólne**

§ 1

Celem Standardów Ochrony Dzieci w Przedszkolu nr 376 z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie jest:

- a) potwierdzenie stosowania STANDARDÓW OCHRONY DZIECI przyjętych w jednostce;
- b) zapewnienie dzieciom harmonijnego rozwoju w warunkach poczucia bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku.

§ 2

1. Dyrektor wyznacza Panią Kingę Zdanowicz – pedagoga specjalnego na koordynatora ds. standardów ochrony małoletnich w Przedszkolu nr 376 z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie, zwaną dalej koordynatorem.
2. Z koordynatorem można skontaktować się osobiście lub pisząc e-maila pod adres kzdanowicz@p376.pl. Wykaz godzin dyżurów jest dostępny na terenie przedszkola na drzwiach gabinetu psychologa i pedagoga specjalnego.

§ 3

Ilekróć w Standardach Ochrony Dzieci jest mowa o:

- a) **Przedszkolu** – należy przez to rozumieć Przedszkole nr 376 z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie;
- b) **Standardach** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Dzieci w przedszkolu;
- c) **dziecku, wychowanku, małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 lat i uczęszcza do przedszkola;
- d) **pracownikach** – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w przedszkolu ale i wolontariuszy, praktykantów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne;
- e) **wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono oddział w przedszkolu;
- f) **rodzicach** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
- g) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora przedszkola;
- h) **krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- przemoc fizyczna w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową;

- przemoc psychiczna wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a dzieckiem, dorosłym a dzieckiem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniechanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem;
 - wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy;
 - zaniechanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniechania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka;
- i) **prokuraturze** – należy przez to rozumieć prokuraturę rejonową właściwą wg miejsca zaistnienia przestępstwa;
- j) **sądzie opiekuńczym** – należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy, Wydział Rodziny i Nieletnich właściwy z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka;
- k) **przestępstwie** – należy przez to rozumieć w szczególności przestępstwa określone w Kodeksie karnym;
- l) **przemocy domowej** – należy przez to rozumieć zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
 - naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
 - powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
 - ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
 - istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- m) **zagrożeniu dobra dziecka** – należy przez to rozumieć przypadki, w których istnieją uzasadnione powody do podejrzenia, że dziecko może być narażone na jakiegokolwiek formy zaniedbania, przemocy domowej czy inne trudne do zdefiniowania sytuacje.

Katalog możliwych sytuacji będących zagrożeniem dobra dziecka jest otwarty. Przykładowo może to być:

- zaniechanie potrzeb życiowych dziecka, tj.; np. prawidłowa higiena, żywienie dostosowane do wieku dziecka, zapewnienie odpowiedniej odzieży;
 - zaniechanie potrzeb emocjonalnych i psychicznych dziecka (pozostawianie dziecka bez opieki lub w takiej sytuacji że coś mu zagraża, lub sprawowanie opieki pod wpływem alkoholu);
 - niewypełnianie zaleceń lekarskich;
 - stosowanie kar fizycznych;
 - surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców, opiekunów;
 - nieposyłanie dziecka do przedszkola;
 - niestosowanie się do zaleceń jednostki oświatowej co do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku;
 - sytuacja gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona Niebieska Karta, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i jego sytuacja nie uległa poprawie;
 - sytuacja, gdy pomimo zastosowanej procedury i dostępnych środków wychowawczych podopieczny jednostki kontynuuje działania naruszające bezpieczeństwo, dodatkowo gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy z jednostką, oraz szczególnie w sytuacji, gdy jednostce znane są inne przejawy demoralizacji;
 - konflikty około rozwodowe zagrażające dobru dziecka;
 - rodzic nadużywający substancji psychoaktywnych;
- n) **demoralizacji** – należy przez to rozumieć, w szczególności:
- dopuszczenie się czynu zabronionego (czyli zachowania o znamionach określonych w ustawie karnej jako wykroczenie lub przestępstwo);
 - naruszanie zasad współżycia społecznego;
 - uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki;
 - używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych;
 - uprawianie nierządu.

§ 4

1. W przypadku nieobecności Dyrektora w poniższych procedurach interwencyjnych zastępują go wicedyrektor lub inna osoba zastępująca Dyrektora zgodnie z przepisami prawa.
2. W przypadku nieobecności wychowawcy w poniższych procedurach interwencyjnych zastępują go nauczyciel wskazany przez Dyrektora.
3. W przypadku nieobecności pedagoga w poniższych procedurach interwencyjnych zastępują go osoba wskazana przez Dyrektora.

Rozdział 2

Zasady dobrych relacji między dzieckiem a personelem przedszkola

§ 5

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu przedszkola do stosowania Standardów Ochrony Dzieci jest Dyrektor przedszkola.
2. Dyrektor przedszkola zapoznaje pracowników ze Standardami Ochrony Dzieci. Dowodem zapoznania się z procedurą jest oświadczenie umieszczone w teczce osobowej pracownika.
3. Pracownicy nowozatrudnieni w przedszkolu są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy.

§ 6

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1. Dyrektor przedszkola, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem dzieci lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Dyrektor od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
3. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
4. Dyrektor pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi; pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej*

za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 7

Zasady bezpiecznych relacji między dzieckiem a pracownikami:

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel przedszkola jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, praktykantów, stażystów i wolontariuszy.
3. Pracownik przedszkola w kontakcie z dziećmi:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem,
 - b) słucha z uwagą dzieci i stara się udzielać im odpowiedzi i pomocy dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
 - c) szanuje prawo dziecka do prywatności, nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione.
4. Pracownik przedszkola zobowiązany jest do równego traktowania dzieci, niezależnie od ich płci, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
5. Pracownikowi przedszkola zabrania się: zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka oraz podnoszenia głosu na podopiecznych w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
6. Pracownikowi przedszkola nie wolno w obecności dzieci niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
7. Pracownikowi przedszkola zabrania się: bicia, szturchania, popychania oraz naruszania nietykalności fizycznej dziecka w jakikolwiek inny sposób.
8. W przypadku konieczności rozmowy z dzieckiem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (przepis nie dotyczy pracowników zatrudnionych na stanowisku specjalistów ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej).
9. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do takich sytuacji zaliczyć można:
 - a) pomoc w czynnościach higienicznych wychowankom oraz dzieciom z niepełnosprawnością (jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a dziecko/ jego opiekun wyrazi zgodę),

- b) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w spożywaniu posiłków,
 - c) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w poruszaniu się po przedszkolu.
10. W sytuacji wystąpienia zachowania agresywnego u dziecka, postępowanie określa działająca w przedszkolu **Procedura Postępowania z Dzieckiem Agresywnym**.
11. W przypadku, gdy pracownika łączy z dzieckiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych dzieci, opiekunów i pracowników.

Rozdział 3

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci

§ 8

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci.
2. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
3. W przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownicy działają zgodnie z procedurą interwencji wskazaną w niniejszych Standardach.

§ 9

1. Znajomość czynników ryzyka i umiejętne ich rozpoznawanie umożliwiają:
 - a) identyfikowanie dzieci, które są bardziej narażone na krzywdzenie;
 - b) planowanie działań profilaktycznych wobec dziecka i rodziców;
 - c) przerwanie stosowania przemocy wobec dzieci.
2. Wystąpienie jednego lub nielicznych czynników ryzyka nie jest jednoznacznym sygnałem, że dochodzi do krzywdzenia dziecka. Jeżeli jednak liczba czynników zwiększa się lub jeden z nich nasila się, należy podjąć wnikliwą obserwację dziecka i jego rodziny.
3. Czynnikiem ryzyka krzywdzenia małoletnich mogą być następujące sytuacje:
 - a) dziecko nie ma zapewnionych odpowiednich warunków higienicznych (przychodzi do przedszkola nieumyte, w brudnych ubraniach itp.);
 - b) dziecko nie ma zapewnionej odpowiedniej opieki medycznej (przychodzi do przedszkola chore, niedoleczone itp.);
 - c) dziecko nie ma odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
 - d) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany, przypalenia od papierosów), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
 - e) pojawia się niechęć do zajęć i ćwiczeń ruchowych – dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - f) boi się rodzica lub innych dorosłych;
 - g) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - h) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 - i) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, o obniżonym nastroju itp. lub zachowuje się agresywnie, autoagresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;

- j) w pracach plastycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
 - k) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka;
 - l) dziecko mówi o przemocy.
4. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone, jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:
- a) rodzic/opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka,
 - b) rodzic/opiekun odmawia rozmowy, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka,
 - c) rodzic/opiekun mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje,
 - d) rodzic/opiekun poddaje dziecko surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca małego,
 - e) rodzic/opiekun nie interesuje się losem i problemami dziecka,
 - f) rodzic/opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji,
 - g) rodzic/opiekun zachowuje się agresywnie,
 - h) rodzic/opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji,
 - i) rodzic/opiekun wypowiada się niespójnie,
 - j) rodzic/opiekun neguje potrzeby małego,
 - k) rodzic/opiekun faworyzuje jedno z rodzeństwa w sposób rażący i widoczny,
 - l) rodzic/opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - m) rodzic/opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Rozdział 4

Zasady i procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika

§ 10

W przypadku uzyskania informacji o nieodpowiednim zachowaniu pracownika przedszkola wobec dziecka:

- a) Osoba, która była świadkiem niewłaściwego zachowania wobec dziecka, zgłasza sytuację do Dyrektora. Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem, który dopuścił się nieodpowiedniego zachowania, w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji. Z tego zdarzenia sporządzana jest *Notatka służbowa – załącznik nr 1*.
- b) Ustalony zostaje plan poprawy zachowania. Zawiera on ustalenia w celu poprawy sytuacji i wyeliminowania niepożądanych zachowań pracownika oraz konsekwencje w przypadku nierealizowania postanowień planu.
- c) W sytuacjach rażącego naruszenia praw dziecka (np. wykorzystywanie seksualne, bicie nieletniego itp.) Dyrektor niezwłocznie odsuwa sprawcę od pełnienia jego obowiązków. Zostają podjęte odpowiednie kroki wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy,

a w określonych sytuacjach zostają powiadomione odpowiednie służby (Policja, Prokuratura).

- d) Dyrektor przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka, przedstawia i omawia *Plan pomocy dziecku - załącznik nr 2*. Informuje w nim o podjętych działaniach w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, możliwości skorzystania z różnych form wsparcia: rozmowa z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem; skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
- e) Osoba wskazana przez Dyrektora rozmawia z dzieckiem w celu udzielenia mu niezbędnego wsparcia.
- f) Osoba wskazana przez Dyrektora poprzez obserwację, a także rozmowy monitoruje sytuację dziecka.

§ 11

W przypadku gdy to wychowanek jest świadkiem przestępstwa popełnionego przez pracownika na szkodę innego dziecka, niezwłocznie zobowiązany jest do poinformowania o tym osobę dorosłą. Dalej toczy się postępowanie zgodnie z § 10.

Rozdział 5

Zasady i procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego

§ 12

- 1. Każdy pracownik, który otrzymał informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka przez jakąkolwiek osobę dorosłą, niebędącą pracownikiem przedszkola jest zobowiązany powiadomić o podejrzeniu koordynatora ds. Standardów Ochrony Dzieci.
- 2. W przypadku naruszenia dobra dziecka, wychowawca w obecności drugiej osoby (np. pedagoga bądź psychologa) podejmuje rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi (z rozmowy sporządza się *Notatkę służbową – załącznik nr 1*):
 - a) informuje o zachowaniu czy też wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia;
 - b) proponuje wsparcie - np. placówki świadczące pomoc w danym zakresie;
 - c) ustala plan naprawczy dla rodziców zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu (jasne określenie ram czasowych);
 - d) monitoruje sytuację dziecka i podejmowane działania naprawcze przez rodzica;
 - e) informuje o ustawowym, ewentualnym obowiązku podjęcia interwencji prawnej (zgłoszenie sprawy na Policję, do Ośrodka Pomocy Społecznej, Sądu Rodzinnego *załącznik nr 3*).

3. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dziecka działania interwencyjne, czyli wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty – A” podejmuje się od razu oraz zgłasza do odpowiedniej instytucji, to jest zespołu interdyscyplinarnego działającego przy ośrodku pomocy społecznej w rejonie zamieszkania dziecka.
4. W sytuacji, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa, Dyrektor jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić zawiadomienie na Policję lub do Prokuratury- *załącznik nr 4*.

§ 13

W przypadku zgłoszenia przez dziecko pracownikowi przedszkola, że zostały zastosowane wobec niego zachowania przemocowe ze strony dorosłych w środowisku rodzinnym, osoba, która otrzymała informację na ten temat:

- a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem w celu wyjaśnienia sytuacji. Informuje o sprawie wychowawcę dziecka,
- b) dalej toczy się postępowanie takie jak w § 12.

§ 14

1. W sytuacji gdy zachodzi podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, w szczególności z użyciem przemocy domowej, Dyrektor lub wskazany przez niego pracownik informuje rodziców o obowiązku przedszkola zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
2. Dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury/Policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rodzinnego.
3. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu, w tym z użyciem przemocy domowej, osoba która posiada wiedzę na temat podejrzenia popełnienia przestępstwa informuje o tym Dyrektora a następnie Dyrektor składa niezwłocznie do Prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka -*załącznik nr 4*.
4. W przypadku podejrzenia, że życie i zdrowie dziecka jest zagrożone, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, Pogotowie Ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 999. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia *Notatkę służbową – załącznik nr 1*, którą przekazuje Dyrektorowi.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji wskazanych w ust.1.

§ 15

W każdym z powyższych przypadków określonych w tym rozdziale zakładana jest *Karta interwencji - załącznik nr 5*. Kartę interwencji zakłada i prowadzi wychowawca lub osoba, której dziecko zgłosiło przemoc domową. Kartę oraz inne dokumenty zgromadzone w danej sprawie załącza się do dokumentacji osobowej dziecka.

Rozdział 6

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony rówieśników

§ 16

1. W przypadku krzywdzenia wychowanka przez inne dziecko na terenie przedszkola, pracownik będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:
 - a) zdecydowanie i stanowczo przerwać negatywne zachowania uczestników zajęcia;
 - b) rozdzielić strony konfliktu;
 - c) jeśli istnieje potrzeba udzielić dziecku pierwszej pomocy. W przypadku poważniejszych obrażeń, Dyrektor wzywa pogotowie ratunkowe;
 - d) poinformować wychowawcę o zdarzeniu, a w poważniejszych przypadkach również Dyrektora przekazując *Notatkę służbową - załącznik nr 1*.
2. Wychowawca przy współpracy z pedagogiem/psychologiem zobowiązany jest: wyjaśnić okoliczności zajścia, powiadomić rodziców poszkodowanego dziecka oraz sprawcy, przeprowadzić rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracować działania naprawcze i plan wsparcia.
3. Z dzieckiem - sprawcą przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie. Niezależnie od powyższego wspólnie z dzieckiem -sprawcą opracowuje plan naprawczy, celem zmiany niepożądanego zachowania, a w stosunku do dziecka krzywdzonego *Plan pomocy – załącznik nr 2*.
4. Na terenie przedszkola zarówno poszkodowany, jak i sprawca, objęci zostają wsparciem psychologiczno-pedagogicznym.
5. Dyrektor powiadamia o zdarzeniu Policję i/lub Sąd Rodzinny jeżeli:
 - a) ofiara przemocy doznała dotkliwych obrażeń cielesnych, wymagających interwencji medycznej;
 - b) następuje długotrwały proces przemocy (dręczenie), a wcześniej stosowane strategie naprawcze nie przyniosły oczekiwanych rezultatów.
6. W przypadku podejrzenia, że życie i zdrowie dziecka jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, Pogotowie Ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 999. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia *Notatkę służbową – załącznik nr 1*, którą przekazuje Dyrektorowi.

§ 17

1. W przypadku gdy dziecko zgłasza pracownikowi, że jest nękanie przez kolegę/koleżankę i powtarzają się wobec niego zachowania agresywne, pracownik:

- a) zawiadania o sprawie wychowawcę przekazuj *Notatkę służbową - załącznik nr 1*;
 - b) wychowawca przeprowadza rozmowę z obojgiem dzieci w celu wyjaśnienia sprawy. W razie potrzeby rozmawia również ze świadkami zdarzeń.
 - c) wychowawca informuje o sprawie rodziców dziecka krzywdzącego, a rodziców dziecka krzywdzonego o podjętych działaniach.
2. Dalej postępowanie toczy się tak jak w § 15.

§ 18

W każdym z powyższych przypadków określonych w tym rozdziale zakładana jest *Karta interwencji - załącznik nr 5*. Kartę interwencji zakłada i prowadzi wychowawca. Kartę oraz inne dokumenty zgromadzone w danej sprawie załącza się do dokumentacji osobowej dziecka.

Rozdział 7 Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 19

1. Przedszkole zapewnia standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Przedszkole uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. *Zasady ochrony wizerunku dziecka określa - załącznik nr 6*.

Rozdział 8 Zasady dostępu dzieci do Internetu

§ 20

Przedszkole podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści w internecie, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

§ 21

1. Przedszkole nie zapewnia dzieciom swobodnego dostępu do internetu.
2. Na terenie przedszkola dostęp do internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika przedszkola na zajęciach dydaktycznych.
3. Pracownika przedszkola jest zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z internetu w czasie zajęć.

Rozdział 9 Monitoring stosowania Standardów Ochrony Dzieci

§ 22

1. Osobą odpowiedzialną za monitoring Standardów w przedszkolu wyznaczoną przez Dyrektora jest Pani Kinga Zdanowicz (stanowisko: pedagog specjalny).
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za:

- a) monitorowane realizacji Standardów,
 - b) ocenę Standardów w celu zapewnienia jej dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami,
 - c) reagowanie na sygnały naruszenia Standardów,
 - d) przyjmowanie zgłoszeń o poprawkach do Standardów dzieci, rodziców, pracowników);
 - e) proponowanie zmian w Standardach,
 - f) prowadzenie *Rejestru zgłoszeń – załącznik nr 7*, na podstawie Kart interwencji;
 - g) dokumentowanie czynności notatkami służbowymi.
3. Odbiorem oświadczeń pracowników o zapoznaniu się ze Standardami zajmuje się specjalista ds. kadr. zatrudniony w przedszkolu.
 4. Odbiorem oświadczenia od rodziców o zapoznaniu się z Standardami zajmują się wychowawcy. Wszyscy rodzice mają obowiązek zapoznania się z dokumentem i podpisania oświadczenia o zapoznaniu się z nim.
 5. Dyrektor ustala plan szkoleniowo- edukacyjny dla pracowników przedszkola.
 6. Osoba, o której mowa w ust. 1 przeprowadza wśród pracowników raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. *Wzór ankiety - załącznik nr 8*.
 7. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać naruszenia Standardów w przedszkolu.
 8. Osoba, o której mowa w ust. 1 dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie *Raport z monitoringu – załącznik nr 9*, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
 9. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je w sposób przyjęty dla wprowadzenia w życie niniejszych Standardów pracownikom, dzieciom i ich rodzicom.

§ 23

1. Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola mają możliwość zgłaszania do koordynatora uwag do realizacji Standardów. Zgłoszone uwagi są uwzględniane przy opracowywaniu raportu z monitoringu.

Rozdział 10 **Przepisy końcowe**

§ 24

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, w szczególności poprzez umieszczenie Standardów na tablicy ogłoszeń dla pracowników oraz poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną.
3. Rodzice zostają poinformowani o wejściu w życie Standardów przez wychowawców grup oraz są zobligowani do zapoznania się z dokumentem: na stronie internetowej przedszkola, na zebraniu lub w sekretariacie.
4. Dzieci zostają poinformowane o wejściu w życie Standardów w trakcie grupowych zajęć dydaktycznych (przedstawienie skróconej, graficznej wersji z zaakcentowaniem praw i obowiązków każdego dziecka).
5. Zapisy zawarte w Standardach obowiązują zarówno dzieci, pracowników jak i rodziców.
6. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami a znajomość ich treści potwierdza własnoręcznym podpisem. Oświadczenie pracownika przechowuje się w części B akt osobowych.

Wykaz załączników

Załącznik nr 1 - Notatka służbowa

Załącznik nr 2 - Plan pomocy dziecku

Załącznik nr 3 - Zawiadomienie o zagrożeniu dobra dziecka

Załącznik nr 4 – Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Załącznik nr 5 – Karta interwencji

Załącznik nr 6 - Zasady ochrony wizerunku dzieci w Przedszkolu nr 376 z Oddziałami Integracyjnymi

Załącznik nr 7- Rejestr zgłoszeń dotyczących krzywdzenia dzieci

Załącznik nr 8 - Ankieta monitorująca dla pracowników

Załącznik nr 9 - Raport z monitoringu.